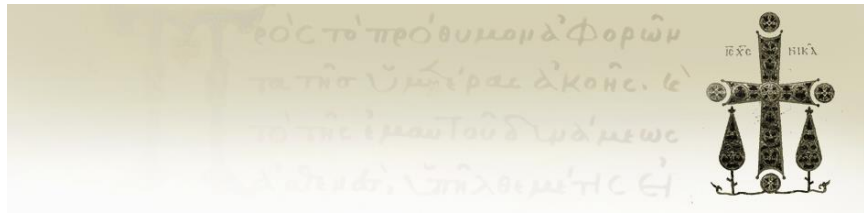

**Zamyšlení
na duchovní témata se ctihodným
a v Bohu zesnulým starcem
Georgiem Grigoriatským († 2014)**

**Ani ekumenismus ani nerozumná
horlivost (čili zélotismus)**

Ani ekumenismus ani nerozumná horlivost (čili zélotismus)

Starec Georgios Grigoriatský († 2014)

Zdá se, že ekumenismus, tj. hnutí za sjednocení „církví“, jak se dnes projevuje, má humanisticko-antropocentrický charakter, nikoli teologický a duchovní charakter. Navíc vylučuje Víru a Tradici Církve, kterou klade stranou, a zaměřuje se více na praktické účely. Církev vidí především jako lidskou instituci, která, stane-li se takto (uměle) sjednocena, bude moci lépe čelit svým nepřátelům.

Takový přístup pak nicméně vede k tomu, že se nezohledňují základní rozdíly ve víře a duchu těchto „církví“, ale ani dějiny a vědomí Církve. Na druhé straně lze spatřovat, „jak toto velké nadšení pro jednotu vede ke vzniku jakéhosi snadného nadšení, které věří, že svým emocionálním žářem může realitu roztavit a poté ji bez problémů znovu přetvořit. Tím je ve společnosti vytvářena zase jiná, konkrétně diplomatická a kompromisní mentalita, která se domnívá, že může pomocí vzájemných ústupků smířit určité dogmatické pozice anebo všeobecný stav věcí, které „církev“ drží v oddělení“ (o. Dumitru Stăniloae).

Rovněž eklesiologie, která za svůj základ přijímá myšlenku ekumenismu, je nesprávná. Nerozpoznává totiž Pravoslavnou církev jako „Jednu, Svatou, Všeobecnou Církev, nýbrž jen jako součást anebo větev této Všeobecné církve.

Také proto mnoho pravoslavných křesťanů pohlíží na ekumenismus jako na církevní herezi, což ale neznamená, že se ztotožňují se zélotismem, který je rovněž formou církevní odchylky. „Ekumenismus“ ani (nerozumná) „horlivost“ nevyjadřují ducha Pravoslaví. Osobně cítíme ekumenismus jako něco, co naopak oddaluje vytouženou jednotu, a to tím více, čím více se zdá, že ji přibližuje.

Milujeme nezištně všechny nepravoslavné (heterodoxní) křesťany, a právě proto s nimi chceme navázat zcela pravdivou a posvátnou jednotu. Nikterak

netoužíme pouze o nějakou koexistenci s nimi nebo toleranci různých „vyznání“, protože to nepředstavuje pravou lásku Kristovu a ani nejde o bezpečné a trvalé sjednocení ve Svaté Trojici. Chceme věřit v to, že je mezi námi obecenství, a to, abychom mohli mít mezi sebou skutečné obecenství, předpokládá také víru ve stejného Bohočlověka Krista, v celé a úplné Jeho Tělo.

Protože pouze celý Bůh může zachránit celou lidskou bytost. Ve jménu tohoto celého (a dokonalého) Bohočlověka Krista a Jeho celého Těla, jímž je Pravoslaví, nemůžeme vést dialogy a vyjednávat „za stejných podmínek“ s „deformovanými podobami Krista“ západních křesťanů, římských katolíků a protestantů. Současně ani nechceme zradit samotného člověka, který očekává spásu od celého Boha (kterého vyznáváme).

Můžeme tedy víru vyznat, můžeme za ni dokonce položit život, ale nikdy se nemůžeme zpronevřit našim zásadám čili přijmout jakékoli kompromisy ve víře. Zejména v papežství cítíme to, co vždy pravoslavní silně vnímali, že (papežství) zkresluje (a deformuje) Svatou Trojici, že upozaduje samotného Krista, že neodhaluje Církev jako obraz Nejsvětější Trojice, nýbrž jako lidský monoteismus, a že Duchu Svatému poskytuje pouze jakousi doplňkovou (doslova okrasnou) roli.

Takže nakonec člověk nezískává tolik potřebnou pomoc ani nemůže být spasen. Papežství je hlavní hrozbou pro lidskou svobodu v Kristu. Toto zamyšlení je myšleno jako (mírný) protest a vyznání vůči těm „pravoslavným“ křesťanům, kteří zapomněli na výše uvedené, ve spěchu se obracejí na papeže, kterého nazývají „svatým“ a římskou církev jako „svatou“, aniž by si uvědomili, že jsou ještě nespravedlivější než samotní západní křesťané, kterým tak nemohou pomoci pochopit a odhalit jejich pravý, autentický stav. Rovněž si neuvědomují, že tím, co říkají, nevyjadřují víru a mysl (místních) církví, které zastupují. Dokonce i ono sebeospravedlňování toho, že tak činí z „diplomatických“ důvodů, je již samo o sobě duchovním úpadkem ve vztahu k požadavku Evangelia „činit pravdu v lásce“ (viz Ef 4,15), a tím vlastně činí kompromis se světským duchem. [...]

Pokud bychom my, Svatohorci, začali hovořit jinak, než jak kdysi hovořil svatý Řehoř Palama anebo ti, kteří nesloužili s těmi, kteří byli latinského smýšlení, anebo ti Svatohorci, kteří byli za svou pravoslavnou víru umučeni, anebo jako svatý Nikodém Svatohorec a další naši Otcové, kteří zazářili ve své askezi a duchovním atletismu, pak to bude znamenat, že jsme vědomě opustili Boha. A

naše kosti pak budou rozprášeny, jak praví žalmista David: „Bůh zajisté rozptýlí kosti těch, kteříž tě vojensky oblehli; zahanbíš je, neboť Bůh jimi pohrdl.“ (Žalm 53,6)

přeložil **MD**

Zdroj: «Ορθόδοξος Παράδοσις και Παπισμός (Pravoslavná tradice a Papežství), ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ 1979»

Odkaz:

<https://katanixi.gr/2019/09/29/%ce%b1%cf%81%cf%87%ce%b9%ce%bc-%ce%b3%ce%b5%cf%89%cf%81%ce%b3%ce%af%ce%bf%cf%85-%ce%ba%ce%b1%cf%88%ce%ac%ce%bd%ce%b7-%ce%bf-%ce%bf%ce%b9%ce%ba%ce%bf%cf%85%ce%bc%ce%b5%ce%bd%ce%b9%cf%83%ce%bc%cf%8c/>